

**Constantinos GE.
ATHANASSOPOULOS**

Professor at Panteion University
of Social and Political Sciences,
Univ. of Athens, (Vis. Prof.),
Lawyer,
Ex Ch.L.U.L.,
Bruxelles, Ex Int. I.I.A.P. Paris

**Κωνσταντίνος ΓΕ.
ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ**

Καθηγητής Παντείου Πανεπ.
Κοιν. και Πολ. Επιστημ.,
Πανεπ. Αθηνών (Επισκ.),
Δικηγόρος,
Ex Ch.L.U.L., Bruxelles,
Ex Int. I.I.A.P., Paris

**EUROPEAN
UNION
LAW**

Basic terms and
delimitations
Union's Philosophy
Arrangements regarding
European Union
Enlargement
and Integration
Relations between European
Union Law and National Law
European Union's policies

Vol. A'
New edition

Contribution:
Dr Vas. DELITHEOU
Dr Helen KAVVADIA

**ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
ΕΝΩΣΗΣ**

Βασικές έννοιες και
οριοθετήσεις
Φιλοσοφία της Ένωσης
Ρυθμίσεις περί
Ευρωπαϊκής Ένωσης
Διεύρυνση και εμβάθυνση
Σχέσεις Δικαίου
Ευρωπαϊκής Ένωσης
και Εθνικού Δικαίου
Οι επί μέρους Πολιτικές

Τόμος Α'
Νέα έκδοση

Επιστημονική συμβολή:
Δρ Βασ. ΔΕΛΗΘΕΟΥ
Δρ Helen KAVVADIA

2008, Athens

Αθήναι, 2008

**Constantinos GE.
ATHANASSOPOULOS**

Professor at Panteion University
of Social and Political Sciences,
of the Univ. of Athens, (Vis. Prof.),
Lawyer,
Ex Ch.L.U.L.
Bruxelles, Ex Int. I.I.A.P. Paris

**EUROPEAN
UNION
LAW**

Basic terms and
delimitations
Union's Philosophy
Arrangements regarding
European Union
Enlargement
and Integration
Relations between European
Union Law and National Law
European Union's policies

Vol. A'
New edition

Contribution:
Dr Vas. DELITHEOU
Dr Helen KAVVADIA

2008, Athens

**Κωνσταντίνος ΓΕ.
ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ**

Καθηγητής Παντείου Πανεπ.
Κοιν. και Πολ. Επιστημ.,
Πανεπ. Αθηνών (Επισκ.),
Δικηγόρος,
Ex Ch.L.U.L., Bruxelles,
Ex Int. I.I.A.P., Paris

**ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
ΕΝΩΣΗΣ**

Βασικές έννοιες και
οριοθετήσεις
Φιλοσοφία της Ένωσης
Ρυθμίσεις περί
Ευρωπαϊκής Ένωσης
Διεύρυνση και εμβάθυνση
Σχέσεις Δικαίου
Ευρωπαϊκής Ένωσης
και Εθνικού Δικαίου
Οι επί μέρους Πολιτικές

Τόμος Α'
Νέα έκδοση

Επιστημονική συμβολή:
Δρ Βασ. ΔΕΛΗΘΕΟΥ
Dr Helen KAVVADIA

Αθήναι, 2008

*Αφιερώνεται
στην ιερή μνήμη
του Δημητρίου Ν. ΚΑΡΛΟΥ*

© Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

και

Κέντρο Επιμόρφωσης, Μελετών, Έρευνας και Ανάπτυξης
Ίμβρου 6, 112 57 Αθήναι

Τηλ.: 210 8647120, Fax: 210 8658868

ISBN 960-7389-28-X

Απαγορεύεται χωρίς έγγραφη άδεια
του Συγγραφέα ή του Κέντρου η αναδημοσίευση,
έστω και μικρού τμήματος του παρόντος, καθ' οίον δήποτε τρόπο,
ως και η μετάδοσή του με οίο δήποτε σύστημα

Τοις Εντευξομένοις

Η σημασία, την οποία ενέχουν αφ' εαυτών, η Ευρωπαϊκή Ένωση, το περί αυτήν Δίκαιο, ο ρόλος τον οποίο διαδραματίζει παγκοσμίως, οι κίνδυνοι, που «εμπερικλείει» *erga omnes* και οι οίες δήποτε προοπτικές της, πρέπει προφανώς να θεωρηθεί, υπό πάσα έποψη, (θετική, αρνητική), δεδομένη.

Επομένως, η πλήρης και συστηματική γνώση των περί την Ευρωπαϊκή Ένωση θεμάτων εν γένει, ανεξαρτήτως του πεδίου στο οποίο αυτά εντάσσονται (θεσμικό, πολιτικό, οικονομικό, κοινωνικό, πολιτιστικό, εκπαιδευτικό, αναπτυξιακό κ.λ.), παρίσταται ως *condicio sine qua non* για να «λειτουργήσει» και να «εργασθεί» όχι μόνον ο «περιβεβλημένος» και «ασκών» οία δήποτε εξουσία, «Κοινοτική», «Εθνική», «Περιφερειακή», «Τοπική» (υπό έποψη εύρους χώρου άσκησής της), αλλά και ο «μέσος» Πολίτης, χάριν του οποίου υποτίθεται, ότι όλες αυτές οι «Υπερεθνικές», οι «Διεθνείς», οι «Διακρατικές» Συνθήκες και Συμφωνίες έχουν «συγκροτηθεί» και «υπογραφεί» και στις οποίες, συνήθως, έχει «εθελουσίως» «συνεργήσει» ή «προσχωρήσει» η Χώρα, της οποίας είναι υπήκοος.

Η «κατάκτηση» όμως της πλήρους και συστηματικής γνώσης περί το Κοινοτικό γίνεσθαι προσκρούει σε σειρά ιδιαίτερων δυσχερειών, όπως οι γλωσσικές δυσχέρειες, ο όγκος των διαθέσιμων στοιχείων, ο ανομοιογενής τρόπος καταγραφής τους, οι μηχανισμοί ελέγχου, η απροθυμία (ενίοτε) των εμπλεκομένων Μερών κ.λ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελ.

- Τοις Εντευξομένοις	7
- Περιεχόμενα	11

ΜΕΡΟΣ Α΄ ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΕΙΣ

Κεφάλαιο Α΄ Ο ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

- Γενική προσέγγιση	15
---------------------------	----

Κεφάλαιο Β΄ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΙ ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

1. Εισαγωγικά τινά	18
2. Ευρωπαϊκοί Διακρατικοί Οργανισμοί Οικονομικής Συνεργασίας	18
3. Ευρωπαϊκοί Οργανισμοί Πολιτικής Συνεργασίας	20
4. Ευρωπαϊκοί Οργανισμοί Στρατιωτικής Συνεργασίας	20

Κεφάλαιο Γ΄ ΥΠΕΡΕΘΝΙΚΟΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

1. Εισαγωγικά τινά	21
2. ΕΚΑΧ	31
3. ΕΟΚ	32
4. ΕΚΑΕ	35
5. Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη	35

6. Ευρωπαϊκή Ένωση: Συνθήκη Μάαστριχτ, Συνθήκη Άμστερνταμ, Συνθήκη Νίκαιας	35
7. Η Συνθήκη για την θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης	37
8. Η Συνθήκη της Λισσαβώνας	44
9. Το ατυχές του εγχειρήματος, νεώτερες ετερογενείς προσεγγίσεις	47

Κεφάλαιο Δ'

Η ΥΦΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

1. Εισαγωγικά τινά	51
2. Το πρωτογενές δίκαιο των τριών Κοινοτήτων και της Ευρωπαϊκής Ένωσης	53
3. Το παράγωγο δίκαιο των τριών Κοινοτήτων και της Ευρωπαϊκής Ένωσης	55
4. Άλλα θέματα	56
5. Σχέσεις του Δικαίου της Ε.Ε. και άλλων Δικαιϊκών Συστημάτων	58

ΜΕΡΟΣ Β'

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Κεφάλαιο Α'

ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΙ, ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΥΦΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

- Γενική προσέγγιση	60
---------------------------	----

Κεφάλαιο Β'

ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

- Γενική αναφορά	64
1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	65
2. Το Συμβούλιο	69
3. Η Επιτροπή	72
4. Το Δικαστικό σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης	77
5. Το Ελεγκτικό Συνέδριο	87

Κεφάλαιο Γ'

ΑΛΛΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

1. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή	89
2. Η Επιτροπή Περιφερειών	92
3. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα	105
4. Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών	105
5. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων	107
- αα. Γενικά στοιχεία	107
- ββ. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων ως πηγή χρηματοδότησης των επιχειρήσεων	111
- γγ. The European Investment Bank: supporting the European Union's external activities	118
6. Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής	139
7. Ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων	140
8. Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες	141

Κεφάλαιο Δ'

Ο ΧΑΡΤΗΣ ΤΩΝ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

- Γενική προσέγγιση	142
---------------------------	-----

Κεφάλαιο Ε'

Ο ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ ΟΡΘΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

- Γενική προσέγγιση	156
---------------------------	-----

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΟΙ ΕΠΙ ΜΕΡΟΥΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Κεφάλαιο Α'

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

- Γενική προσέγγιση	161
---------------------------	-----

Κεφάλαιο Β'

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

- Γενική προσέγγιση	164
---------------------------	-----

<i>Κεφάλαιο Γ'</i>	
ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
- Γενική προσέγγιση	169
<i>Κεφάλαιο Δ'</i>	
ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΕΠΙ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ	
- Γενική προσέγγιση	172
<i>Κεφάλαιο Ε'</i>	
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ, ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	
1. Γενική προσέγγιση	174
2. Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης	176
<i>Κεφάλαιο ΣΤ'</i>	
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	
- Γενική προσέγγιση	177
<i>Κεφάλαιο Ζ'</i>	
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	
- Γενική προσέγγιση	179
<i>Κεφάλαιο Η'</i>	
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	
- Γενική προσέγγιση	182
- Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο	186
<i>Κεφάλαιο Θ'</i>	
ΠΑΙΔΕΙΑ, ΝΕΟΛΑΙΑ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	
- Γενική προσέγγιση	187
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	
- Αποφάσεις της Επιτροπής της Ε.Ε. επί θεμάτων κρατικών ενισχύσεων, επενδύσεων	190
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	
Α. Ελληνική	195
Β. Ξένη	198